

Hoofdstuk 1 - Evolutie, domesticatie en selectie

<i>jaar (v. Chr.)</i>	<i>soort</i>	<i>land</i>
10000	hond	
9000	geit	West-Azië
7500	schaap	huidige Irak
7000	varken	W-Azië (8000vC)-ZO-China (5000vC)
6000-4000	oeros	
4500	ezel	Noord-Oost Afrika
4000	kip	Indië
3500	paard	Oekraïne
2500	kat + duif	Egypte
500	parelhoen	Griekenland
va. 400	konijnen + duiven + eenden + ganzen	Romeinse Rijk
Middeleeuwen	meeste huisdieren in omloop (muv kalkoen + cavia)	

Hoofdstuk 2 - Het paard

3I 1C 3P 3M
3I 1C 3P 3M

→ isodont (P1=wolfskiesje, rest = P2-P4)

aftands paard alle snijtanden gevuld
vullen kroonholte verdwijnt
haak/échancrure achteraan op I3 bovenkaak
groef v. Galvayne verticaal op bovenste I3 va 10jr, volledig 20jr, weg 30jr
twijfelaar tanden niet tijdig gevuld
valse twijfelaar kroonholtebodems blijven abnormaal lang bestaan

valk	1x uit bruin	behang onveranderd zwart
perlino	2x uit bruin	bijna wit, bruine schijn, bleker behang
isabel	1x uit vos	geen lichte buik, behang verbleekt
palomino		variant isabel, bleekgoud
cremello	2x uit vos	bijna wit
donker muisvaal	1x uit zwart	grijsblauwe glans in zonlicht, lijkt op koolvos
bleek muisvaal	2x uit zwart	bleker

grijs/veranderlijk schimmel na iedere rui ontkleuring → wit, oogkleur niet beïnvloed, vaak appeling, hoofd bleker

onveranderlijk schimmel/roeaan vanaf geboorte, inmenging witte haren, kop donkerder
bruinschimmel bruine, zwarte, witte haren
vosschimmel bruinrode, witte haren
blauwschimmel zwarte, witte haren
muskaatschimmel bruinschimmel met opkomend grijs
stekelharigheid gelokaliseerde inmenging witte haren, ≠schimmel

panter-/tiggerbont zwart = vliegenvlekken, rood = forellenvlekken, wit = sneeuwvlekken
schabrak panterbont ook grote volkleurige zone op kruis of volledige achterhand, hierin witte of donkere vlekjes (Appaloosa)

sabino zeer uitgebreide stekelharigheid (bijna bont), uitgebreide beenaftekeningen met grillige begrenzingen (Clydesdale)

kaliber gewicht/schofthoogte
pijpbeensterkte omtrek voorpijp/gewicht
beensterkte omtrek voorpijp/borstomtrek

ringogen mensenoog (erfelijk) (nagestreefd bij Appaloosa)
glasogen iris geheel/gedeeltelijk pigmentloos/blauw (bij 2x verdunningen)
valkogen lichtbruine iris (bij 1x verdunningen)

harlekijnsogen	ontkleurde iris met pigmentvlekken
varkensogen	dikke oogleden, kleine oogbollen
ossenogen	uitpuilende oogbollen (geeft slecht zicht)
staar	grauwe vertroebeling ooglens blauwe door verhoogde oogdruk (glaucoom) zwarte door verlamming oogzenuw (blind)
traanoog	door ontsteking
spekoog	zwellend knipvlies
entropion	ooglid naar binnen
ectropion	ooglid naar buiten
ankyloblepharon	randen oogleden vergroeid
symblepharon	ooglid vast op oogbol
verkeerde hals	omgekeerde zwanenhals
lanssteek	diepte in zijvlak door spieratrofie
gebroken hals	uitdieping tussen hals en schoft
geitenborst	hol en smal, punt sternum achter boegen
haviksborst	smal, mager, punt steekt uit
kippenborst	breed, punt steekt uit
leeuwenborst	zeer breed en effen, geeft wiegende gang
hazenleger	ingesnoerde singel
singel	deel onderaan en zijdelings van borstkas, juist achter elleboog
kolieken	heftige darmkrampen
koord	achterste rand flanken
ezelskruis	afhangend, breed in zitbeengedeelte
varkenskruis	afhangend, smal in zitbeengedeelte
mouw	aangeboren knieschijfontwrichting
nicteren	englisieren, stukje onderste staartspieren wegnemen om staart lager te laten hangen
konijnenstaart	te laag ingeplant bij te schuin kruis
fimosi	opening kokertop te nauw, uitschachten niet mogelijk
parafimosi	koker te smal, penis moeilijk tot niet teruggetrokken
legger	acht gezwel op elleboog door chronische prikkeling bij liggen op hoefijzer, geneest moeilijk, komt vaak terug
gekroonde knie	littkens op voorzijde door vallen of stoten
knierasp	dwarshopende groeven of spleten in knieplooi (moeilijk te genezen)
bokbenigheid	knie naar voren
schaapsknieën	holle knieën
spillebenen	lange, fijne pijpen (erfelijk)
soreskin	langwerpig gezwel op voorzijde pijp jonge vluchtters in training tgv spanningen op periost (schiefel)
peesverkorting	door ontsteking elastisch BW vervangen door niet-elastisch, erger: peesstelvoet
laag gekoot	extensiehoek kogel te klein, aanleiding doortreden
steil gekoot	extensiehoek te groot < steltvoetig < overkoot
overbenen	beenwoekeringen tgv overbelasting
mok (droog/nat)	kloven aan achterzijde koot, overgaand naar boven, huid wratachtig, haren borstelig: egelvoet (nat)
beervoetigheid	kroon-koot-hoeflijn bol ipv recht bovenaan
zijbenen	verbening hoefkraakbeenderen tgv korte en steile koot, meestal lat., hindert uitzetting en elasticiteit hoef

overhoef	beenwoekeringen op voor-/zijvlakte
ringbeen	beenwoekeringen rondom hele kroon
straal	middengroef palmar
steunsels	2 hoornige verlengsels v/d draagrand
varkenshoeven	lang en smal, eng in de hielen
opgevulde zoolholte	plathoef < volhoef < knol-/reehoef
blein/zoolzweer	holle wand (mierenhof), zool los van zachte weefsel door kwetsuur
Vlaamse stand	voet/been naar binnen gedraaid
Franse stand	voet/been naar buiten gedraaid
schenkel	tibia & fibula
sprong	tarsus
spat	beenwoekeringen
hanentred	schokkende overdreven buiging bij vooruitstappen
koehakkigheid	hielpunten naar binnen, vaak samen met Franse stand
schilderen	wisselen van achterste steunbeen
opstaan	eerst voorhand, dus helpen door eerst voorbenen te strekken en daarna aan hoofd te trekken
levade	enkele sec. onbeweeglijk in steigerhouding, laat gehouden achterhand, hoek voorhand-bodem 30°
pezade	idem, hoek 45°
courbette	met verheven voorhand 4 sprongen naar voor op achterhand
wippen	onderdeel galop, heffen achterbenen naar achter en iets zijwaarts, evt. gevolgd door slaan
bokken	spontane snelle opeenvolging steigeren en wippen (rodeo's)
cabriole	in horizontale zweeffase achterbenen strekken, voorbenen in rechte hoek tegen lichaam
schapensprong	benen simultaan omhoog getrokken, rug sterk naar onder doorgebogen
paslengte	afstand tussen indrukken van dezelfde hoef
natuurlijke gangen:	stap, tölt, draf, galop, rengalop, telgang (soms)
aangeleerd:	rendraf, telgang (meestal), dressuurgangen
stap	RV-LA-LV-RA
verzamelde stap	dressuur: kortere zweeffase, alleen voetsteunfasen over, nog steeds isochroon
tölt	snelle stap, renstap: beenzetting als stap → nooit echte zweeffase, "gebroken" snelle gang, intermediair tussen diagonale draf en telgang
scheppen	binnenwaartse beweging been (bij Franse stand)
maaïen	buitenwaartse beweging been (bij Vlaamse stand)
biljarderen	ongeveer synoniem met maaïen, maar kan soms verholpen worden door hoefverzorging
draaien in de hakken	sprong naar buiten gekeerd door torsie achterbeen bij begin zweeffase
gewone draf	LV+RV - zweeffase - RV+LA - zweeffase (er wordt ingestapt)
rendraf	beenzetting identiek, meer passen per minuut, overgestapt met gestrekte benen (gestrekte draf) → groter gevaar voor strijken
piaffe	ter plaatse gestileerde diagonale drafbeweging, vrij (10-12 stappen) of aangebonden tussen twee pilaren
passage	trage diagonale draf met hoge beenactie en duidelijke opwaartse beweging, lang zweefmoment
appuyeren	"half pass", schuine voorwaartse verplaatsing in diagonale draf, kan ook in galop
drieslag	een van de benen wordt niet gelijk neergezet, een van de diagonalen is gebroken

gebroken draf doorslaan/springen	soms bij vermoeide paarden, beenzetting niet meer isochroon (vierslag) voorheen iets vroeger vooruit gezet dan bijhorend achterbeen = fase uit galop → niet toegestaan in wedstrijd
stekende draf steppen	knieactie te klein, maar toch ruime voorwaartse beweging draven met zeer verheven knieactie, voorwaartse beweging moet ruim zijn anders draaft paard ter plaatse (Hackney)
telgang	laterale draf, pacing, RV+LA - zweeffase - LV+LA - zweeffase (vaak voorvoet iets vroeger dan achtervoet)
galop	3 tempo's, links/rechts: voorbeen dat laatst op bodem komt, LA - RA+LV - RV - zweeffase (verzameld) (rechtergalop) variant: 4-tact-galop, LA - LV - RA - RV (zweeffase verval)
rengalop	snelste gang, galoprennen, LA - RA - LV - RV - zweeffase, gestrekt (niet isochroon)
weven	horizontale bewegingen maken met hoofd en hals, vaak wisselend steunen op 1 van de voorbenen
met lippen klappen klauwen (krabben) lijnvanger	om voedsel vragen met voorbenen put in grond maken → soms helpt put vullen met water trekpaard dat leidsels vangt met staart → blokstaarten
galoprensport:	gewone vlakke rennen (vlakke baankoersen) <ul style="list-style-type: none">- gewone fokkerijkoersen- handicap fokkerijkoersen (ongelijke belasting → afgevlakte winkansen)- gewone handicaprennen (2jr niet, 3+4jr ngl. succes als 2-3jr) hindernisrennen <ul style="list-style-type: none">- hordenrennen- jachtrennen parameters voor selectie: <ul style="list-style-type: none">- pedigree- eigen renprestaties- renprestaties nakomelingen (winsom-index/coëfficiënt van welslagen = verhouding tss totale winsom en product gem. winsom/nakomeling * aantal nakomelingen & stamina-index)- winsom van de nakomelingen van de dochters (generatie later)
drafrenwezen:	<ul style="list-style-type: none">- 2-jarigen, alleen onderling- 3-jarigen, tegen oudere- 'klassieke' fokkerijkoersen, 3/4/5-jarigen binnen ouderdomsklasse- niet-klassieke fokkerijkoersen, ongelijke ouderdom, langere afstand betere paarden
volte	snelle wending: paard+ruijer beschrijven een cirkel
voltige	uitvoering acrobatische bewegingen op galopperend paard
pirouette	voorhand beschrijft cirkel, achterhand blijft op plaats

Hoofdstuk 3 - Het rund

echte melkproductieparameters:

- kg melk: hoev. melk in eerste 305 dagen van lactatie (gem. >8000kg bij Holstein Friesian)
- melksamenstelling: vetgehalte (boterprod.), eiwitgehalte (kaasprod.) (g/100g melk, in %)
- kg melkeiwit (per koe): in een lactatie (kg melk * %melkeiwit)
- kg melkvet per koe in een lactatie (kg melk * %melkvet)
- kg melkeiwit + melkvet per koe in een lactatie: som vorige

vleesproductie-eigenschappen:

- dagelijkse gewichtstoename: ((gewicht - geboortegewicht)/leeftijd in dagen)
- voederconversie: hoev. voer voor 1kg lichaamsgewicht
- slachrendement/uitslachtingspercentage: karkasgewicht/levend gewicht - 5%
- karkasrendement: gewicht spiervlees in karkas/koud karkasgewicht = %vlees

pink ♀, ± 1jr, bestemd om bevrucht te worden
 vaars dekrijp jong dier (14-15md) of voor 1^e maal drachtig
 schot (munt), jong ♀ dier, 1x gekalfd, komt niet meer drachtig

Gerlachse zoom bij geboorte (d0) bloedige bloedvatenzoom in tandvleesrand, dag1 blauw-
 paars, d2 donkerrood, d3 rood, d4 donkerroze, d5 roze, uiterlijk d7 weg
zoom van Schwartz donkerrode rand op tanden door terugtrekken tandvlees, verdwijnt

-- -- 3P 3M melkgebit: -- -- 3Pd
 4l -- 3P 3M 4ld -- 3Pd

wit neusspiegel roze of zwart (erfelijk)
 rood door verdunning → zandkleur
 brandrood bijna uniform rood, witte uier (soms bij roodbont MRV)
 reekleurig/vaal bruin, zwarte neusspiegel + beenuiteinden
 bruin koffiekleurig, donkere beenuiteinden (Braunvieh)
 geel/tarwekleurig soms lichtere neusring + beenuiteinden (Jersey, Limousin)
blackish grijs met erfelijk donkere arealen (Piemontees)
 blauw zwarte + witte haren gemengd
 roeaan rode + witte haren homogeen gemengd (vaak bij Shorthorn)
 platenbont grote gekleurde arealen
 kakel-/spikelbont kleine bontvlekjes

blaar op witte kop gekleurde ring rond ogen
 vaste blaar ring verbonden met gekleurde hals
 reemuil lichtgekleurde ring op donkere muil (muilring)
 gespikkeld kleinere vlekjes op wangen of hals
 witte gordel band rond borst achter schouders
 witte reep band thv. flanken
 witrug witte band langs ruggengraat van hals tot staart + witte buik
 vlam witte streep beiderzijds over schoft/kruis
 gestroomd (getijgerd) zwarte roetstrepen op rode ondergrond (Normandiër)

Friese knoop proc. spinosi enkele wervels langer → bultje
 bovenste melkkuiltjes (melknepjes) proc. spin. staan iets wijder uit elkaar + spaarzame bespiering →
 rughuid tss uitsteeksels
 heupigheid heupbeenuitsteeksels steken sterk uit, teken van grofheid
 onderste melkkuiltjes (melknepjes) plaats waar aders uit uier buikholte ingaan, groot = goed

uierindex percentage melk afgescheiden door voorste 2 kwartieren (44-46%)
 dam streek tss uier, vulva, binnenvlakte dijen
 melkspiegel onderste deel dam, plek waar haarrichting uier + dijen ontmoeten
 slotgat opening tepel
 tepelsfincter spiercellen rond slotgat
 maximale melksnelheid (mms) grootste hoeveelheid melk in de gunstigste minuut (kg/min)

wilduier klein, weinig klierweefsel, meestal lange grove haren (bij vleesrassen)
 vet-/vleesuier uierweefsel bestaat uit vet of BW tgv. ontsteking
 spitse uier hangt laag door, maar is te kort (vaak te ver van navel)
 hanguier hangt te diep door, door verzwakking ophangbanden
 scheve uier 1 kwartier geeft minder melk door ontsteking of letsel
 onkant uier 1 kwartier geeft geen melk
 buikuier voorkwartieren meer ontwikkeld dan achterste
 schenkeliuier voorkwartieren veel minder ontwikkeld dan achterste

geitenuier gespleten uier	extreme schenkeluier met vaak te grote tepels begrenzing kwartieren duidelijk +tss helften groef
plat slotgat bordvormig rond tot spits trechtersvormig	opening en kringspier in 1 vlak opening kringspier, tepelweefsel vormen nogal groot opp. kringspier ligt deels boven opening slotgat te hoog → melkdruppel blijft hangen → vliegen + bacteriën → opstijgende infecties
driespeen, tweespeen bijtepel vleestepels potloodtepel bolvormig flesvormig geitenspeen versmolten tepels steekspeen tepelrozet	1 of 2 tepels laten geen melk door 1 of 2 kleine tepels achter normale, soms beschouwd als goed melkteken lange, dikke tepels, vullen tepelhouders teveel → melking niet vlot lang, dun, vullen houders onvoldoende → vallen af kort, dik, moeilijk melkbaar windtepel, lang, slap, smallere basis sterk vergrote basis (moeilijk melkbaar met machine) 2 tepels (voor of achter) ontstaan uit gemeenschappelijke basis naar buiten en/of naar voren gericht (veel bij vleesvee) door te lang blindmelken endotheel naar buiten gezogen, lichte chronische ontsteking → wratweefsel rond slotgat → bemoeilijkt melken nog meer
pneumovagina prolapsus vaginae	door scheur niet meer gesloten, kan lucht in potlijf, kaplijf, deel bovenste vaginawand uitgezakt en komt naar buiten
pantoffelklauw kruis-/schaarklauw snavelklauw posthoornklauw kurkentrekkerklauw	breed en lang toppen over elkaar heen teengedeelte naar boven gedraaid rotklauw, erge vorm voorgaande buitenste klauw achterbeen sterk vervormd door torsie v/d zachtere binnenwand naar onder en v/d zool naar buiten, mogelijk diepe bloeding, kan besmet worden, etter zoekt uitweg naar zool of kroonrand = zeer pijnlijk
varkensklauw stalklauw tyloma	lang, smal, lage hielen volvoetigheid, overdreven veel hoorn op zoolvlakte tussenklauwwoekering, huis tss. 2 klauwen verdikt

Hoofdstuk 4 - Het schaap

-- -- 3P 3M melkgebit: -- -- 3Pd (zelfde als rund & geit)
4I -- 3P 3M 4Id -- 3Pd

hamel gecastreerde ram

haarkleur = rasstandaard

uniform wit wolschape + veel zware vleesrassen

witte vacht met gekleurde kop + ledematen

- zwart (Suffolk en Hampshire Down)
- zwart + bles (Romanov)
- chocolade bruin, bleekbruin, blauw (Bleu du Maine)

alleen zwarte kop

uniform zwart of bruin, evt. homogeen vermengd met witte haren (resp. grijs-/bruinroean)

onregelmatige bontpatronen prim. schapenpopulaties in Afrika en Azië

wam voorste halsplooi

cravat middenste

schort achterste

uier tweeledig, aan iedere helft 1 tepel

rotkreupel	specifieke klauwaandoening door 2 bacteriën + te lang te vochtige bodem (Kentish Romney Marsh biedt weerstand (ook tgo. leverbot))
wolvlies	wololie/lanoline afgescheiden door huidklieren doet vezels samenklitten
haarfollikels	haarzakjes
	primaire merghoudende haren
	secundaire soepele, mergloze haren
follikelgroep	3P + wisselend aantal S (P/S → kwaliteit wol, raseigen)

Hoofdstuk 5 - De geit

tandformule als rund & schaap

kleur = raskenmerk

éénvormig	wit (Saanen, Angora)
	bruin-rood, tan (Alpengeit)
	vaalbruin met aftekening aan kop (Toggenburger)
	zwart (Verzasca Nera)

tweekleurig, kop en hals zwart of bruin (Walliser Zwarthals, Boerebok)

bont en roeaan, veel bij prim. pop. in Azië en Afrika

uier 2 helften, elk grote tepel met 1 opening

necrotiserende mastitis	acute uierontsteking, koorts, mogelijk dood
spermiostasis	tubuli eindigen blind
orchitis/periorchitis	zwellend & ontsteking (bij)ballen
uroolithiasis	urinegesteenten

intersexen/kwenen	bij jonge ♀ bij hoornloze rassen
	- 2-3md baard (normaal rond 2jr)
	- anders urineren
	- clitoris kersgrootte; analogen van testes

Hoofdstuk 6 - Het varken

livrei gestreepte jeugdhaarkleed (everzwijnen)

worpindeks aantal worpen per jaar ($\pm 2,25$)

productiegetal aantal gespeende biggen per zeug per jaar
= gem. aantal gespeende biggen per zeug per worp * worpindeks

<u>3I 1C 4P 3M</u>	melkgebit:	<u>3ld 1Cd 4Pd</u>
3I 1C 4P 3M		3ld 1Cd 4Pd

carré-ziekte	rugspieratrofie
berentepels	tepelopening verzonken tss uierklierweefsel

Hoofdstuk 7 - Het konijn

nutskonijn	vlees, pels
hobby, luxe sport	gezelschap, liefhebberij, tentoonstelling

oogvlekken	gemengd gekleurde ring rond ogen, niet persé volledig
doorn	vlek precies in midden neusrug
koptekening	gekleurd deel rond bles + gekleurde ogen
gevlekte neus	gekleurde vlekken op neus & bovenlip, vaak in driehoek
mantel	aalstreep die breder wordt naar achter toe
Hollanderaft.	voorhand + borst + voeten achterpoten wit, buik + achterhand gekleurd, bles

manchet	witte voet
kinknoop	verdikking op kin

Hoofdstuk 8 - De kat

voorpoot 5 tenen, achterpoot 4, aan voorpoot extra kussentje aan binnenkant

$\frac{3I}{3I} \frac{1C}{1C} \frac{3P}{2P} \frac{1M}{1M}$	melkgebit:	$\frac{3Id}{3Id} \frac{1Cd}{1Cd} \frac{3Pd}{2Pd}$
---	------------	---

lapjeskat	geel-oranje + zwart-bruin, XX (σ : XXY = zeldzaam)
calicokat	bonte (driekleurige) lapjeskat
tabby	door onregelmatige (niet bij abyssijns) lokale ontkleuring door erfelijke agouti-factor, telkens M op voorhoofd
-	abyssijs romp gespikkeld, blijft ongestreept, evt. vaag streeppatroon op aangezicht, ledematen, staart
-	getijgerd fijne evenwijdige strepen, soms onderbroken, meestal cirkelvormig rond romp, poten, staart, ook smalle aalstreep
-	gewone gen echte strepen: bredere kronkelige en spiraalvormige figuren, geven onregelmatig gevlekt uitzicht, vaak brede aalstreep
-	gevekt kleinere vlekken liggen op denkbeeldige lijnen
point	lichaam licht, kop, ledematen, staart donkerder (Siamees, Balinees, Heilige Birmaan) (Rus bij konijn)
himalaya	Pers met point
blauw	uit zwart, seal (zwart-bruin), koffiebruin
lilac	uit chocolate
lichte lilac	uit cinnamon
cream	uit rood-oranje
blauw-cream	uit bruin-rood

Hoofdstuk 9 - De hond

$\frac{3I}{3I} \frac{1C}{1C} \frac{4P}{4P} \frac{2M}{3M}$	melkgebit:	$\frac{3Id}{3Id} \frac{1Cd}{1Cd} \frac{3Pd}{3Pd}$ (Pd1 bestaat niet)
---	------------	--

4 tenen aan elke poot, 5 kussentjes

merle	lappendeken zwarte + grijsblauwe zones, als 2x gen: kleinere/geen ogen, doof, sterile (langharige Collie) over grote opp. itt. lappendeken, periodiek tekort witte bloedcellen (dood op 6md)	
masker	snuit zwart, evt. ook voorhoofd en oren	
mantel	zadel dat verder naar achter en voren uitstrekt	
gestroomd	tijgerstrepen	
bont	lerse aft.:	weinig wit (alleen op muil, voorborst, voeten, staarttop) (Basenji, soms Boxer)
	veel wit:	platenbont
	bijna helemaal:	ogen en oren in gekleurde arealen, enkele vlekjes op lichaam (Pointer)
	harlekijn:	grondkleur wit, overvloedig & regelmatig bezaaid met zwarte vlekken, grillige omtrek (Duitse Dog)
	gevekt:	zwarte/bruine rondachtige vlekken (altijd & alleen Dalmatiër)
	gespikkeld:	bij bont dier witte zones bedekt met kleine gekleurde vlekjes (Engelse Setter, Pointer, Bleu de Gascogne, Duitse Staander)

zeer kortharig

kortharig

- glad tegen de huid aanliggend
- stockharig dekharen dicht tegen elkaar, ieder haar recht en stijf
- langstockharig: vacht langer dan vorige, haren niet altijd recht, haren op hoofd & oren langer
- ruwharig bovenzacht ruig, meestal overvloedige ondervacht
- draadharig bovenzacht ruig, haren langer & dunner → golven, garnituur grof & opvallend aanw., wenkbrauwen langer, ondervacht dik
- stekelharig ruw draadachtig haar recht als stekels, wenkbrauwen dik, garnituur matig ontwikkeld, vaak weinig ondervacht (Norfolk + Norwich Terriër)
- (middel)langharig sluiik, opverend, afstaand, gegolfd, gekruld, gekroesd, koord-/touwvacht

Sint-Hubertusknobbel beekknobbel op overgang achterhoofd-nek
rozenoor naar achter gevouwen met voorrand naar buiten en achteren gedraaid, deel oorschelp zichtbaar

Sint-Hubertusklauwen rudimentair ontwikkelde tenen aan binnenzijde voor- en/of achterbenen (soms dubbele aan achterbenen)

hazenvoeten vlak en plat met lange tenen (bij sommige rassen normaal)

kattenvoeten kort en steil (bij sommige rassen normaal)

stap als paard

diagonale draf

- gewone 'hondendraf' met intreden
- 'geworpen draf', lijkt op die van paard
- 'rendraf', overtreden

gewone galop

spronggalop bij renhonden, beurtelingse sprong vanuit voor- en achterhand, 2 zweeffasen

→ RV – RV+LV – LV – verzamelde zweeffase – RA – RA+LA – LA – gestrekte zweeffase

telgang soms, bv. Bouvier

Hoofdstuk 10 - De hoenderachtigen

Kip

4 tenen, soms 5 door dubbele duim (Faverolles, zijdehoender, Houdan)

mussensnavel bovenbek te kort & te sterk gebogen

erwtenkam 3 parallelle kambladen van voor naar achter, bezet met bobbeltjes of bultjes
rozenkam dikke platte massa met veel bultjes, mondt soms uit in kamhiel (horizontaal of buigt met koplijn mee)

walnootkam kleine lage effen klomp vooraan met gleuven als hersenen

geweikam kleine vlezige knobbel vooraan op kop met twee uitsteeksels, bij dieren met kuif

bekerkam begint aan basis bek, kamlichaam vormt soort kom met op rand talrijke tanden

aardbeikam reliëf met kuiltjes, rel. klein, vooraan op kop (zijdehoenders)

hermelijn halsbehang, slagpennen, staart zwart afgeboord (Sussex, Brahma, Wyandotte)

koekoek dwars licht-donker bandenpatroon (Mechelse kk, Brakel)

gestreept banden nauwer, volgen omtreklijn (Plymouth Rock, Cochin, Hamburg)

gepareld witte zone op uiteinde vlag v. zwarte veren (Ancona, Houdan)

geloverd omgekeerd gepareld (donkere vlek) (Hamburg)

gezoomd band vormt omtrek vlag (Sebright), ook dubbel (Barnevelder)

bont zwart-wit, soms ook per veer

porcelein vlag geelbruin, top wit, zwarte V-vormige band, zo homogeen mogelijk

pootbevedering gekousd zijn, pijpbeen bevederd

voetbevedering vedervoetigheid, tenen ook bevederd

waaier bij sterke voetbevedering

